РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 13-го марта 1917. Ч. 30. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, March 13, 1917. No. 30.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИКАЗАВ ЗОРУЖИТИ КОРАБЛЇ.

В МОЛДАВІЇ СОЮЗНІ ВІЙСКА ПОЛОНИЛИ ОКОЛО 1.000 МОСКАЛІВ.

ЗАСІДАНЄ КОНҐРЕСУ СКЛИКАНЕ НА ДЕНЬ 16. ЦЬВІТНЯ.

ВАШИНҐТОН, 9. марта. — **Нинї оголошено відручне письмо президента Вілсона, в якім повідомляє ся про скликанє в місяци цьвітни надзвичайного засіданя конґресу.**

Письмо президента звучить:

„З огляду на те, що загальні інтереси вимагають, аби конґрес Злучених Держав зійшов ся дня 16. цьвітня о год. 12 в полудне на надзвичайне засіданє в цїли познакомленя зі справами, які подасть до відома екзекутива,

„Тому я, Вудров Вілсон, президент Злучених Держав, оголошую, що надзвичайна справа вимагає конечности надзвичайного засіданя конґресу в капітолю в містї Вашінґтонї на дни 16. цьвітня о год. 12-тій вполудне, і прошу всїх тих, котрі є управнені дійствувати яко члени, аби вони приймили се до відома".

Відтак слїдує підпис президента, дата і печатка.

ПРЕЗИДЕНТ ВИДАВ ПРИКАЗ ЗОРУЖИТИ АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛЇ.

ВАШИНҐТОН, 10. марта. — **Президент Вілсон видав приказ зоружити американські кораблї торговельні.**

Департамент маринарки розіслав вже подрібні припорученя до корабельних товариств і до арсеналів в справі зоруженя кораблів.

Рівночасно видав секретар маринарки, Данелс, зазив до американських часописий, аби від тепер не містили жадних вістий щодо зоруженя кораблів і корабельного руху.

ЗОРУЖЕНЄ АМЕРИКАНСЬКИХ КОРАБЛЇВ ЛИШЕ НА ЖАДАНЄ ЇХ ВЛАСТИТЕЛЇВ.

ВАШИНҐТОН, 11. марта. — Зоруженє американських кораблїв є в тоцї.

Американські власти військові доставлять гармати і жовнірів до їх обслуги. Зоруженє кораблїв не є примусове, але кождій корабельній компанії полишено під тим зглядом свободу.

Американські кораблї, які удадуть ся в дорогу через полоси, означені бльокадою, будуть помальовані в барвах краю так, що їх пізнанє буде уможливлене на віддаленє кількох миль.

Команду над кораблем обійме американський офіцир, який опускаючи американську пристань одержить від військових властий тайні інструкції.

6.000 НІМЕЦЬКИХ ЖОВНІРІВ В МЕКСИКУ?

ВАШИНҐТОН, 10. марта. — Бюро тайної аґенції мало повідомити департамент війни, **що під сю пору находить ся в Мексику 6.000 Нїмців під оружем.** 2.000 Нїмців мало переїхати до Мексика в останних двох тижнях, вже після виїзду ґр. Бернсторфа до Нїмеччини.

150.000 НІМЦЇВ НАХОДИТЬ СЯ В МЕКСИКУ.

ВАШИНҐТОН, 11. марта. — Надїють ся, що вже в протягу тижня перший зоружений американський корабель віде до Европи, не зважаючи на бльокаду Нїмеччини. Загально припускають, що на випадок, який допровадить до війни між Злученими Державами а Нїмеччиною, не треба буде довго ждати.

Та не лише на мори, але й на суші появляють ся щораз чорнійші хмари, які віщують недалеку бурю. **Після вістий, які одержали американські власти, в Мексику находить ся під сю пору 50.000 до 150.000 Нїмців у військовім вїцї. Між ними находить ся 6.000 активних і резервових нїмецьких офіцирів.**

Також надійшли вісти, що під наглядом нїмецьких офіцирів і інжинїрів відбуває ся в околиці міста Мексика будова дуже сильної стації для бездротного телєграфу.

МЕКСИКО ЗАМОВИЛО В ЯПОНІЇ 20 МІЛЇОНІВ ПАТРОНІВ.

НЮ ЙОРК, 9. марта. — З достовірних жерел доносять, що мексиканське правительство відкликало великі замовленя, які давнїйше дало було американським фабрикам амуниції.

Останні вісти доносять, що мексиканське правительство заключило умову з японським правительством (в Японії фабрики оружа і амуніції є власностию держави), на підставі котрої воно зобовязало ся в коротнім часї доставити для Мексика 20 мілїонів патронів.

ҐЕН. КАРАНЦА ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ.

МЕКСИКО, 11. марта. — **Генерал Венустіяно Каранца зістав нинї вибраний президентом мексиканської републики.**

НА МОРИ:

НІМЕЦЬКИЙ ЗВІТ ДОНОСИТЬ ПРО ЗАТОПЛЕНЄ 12 КОРАБЛЇВ НА 32.000 ТОН.

БЕРЛИН, 10. марта. — Урядовий звіт нїмецької адміралїції доносить:

„Підводні лодки, які повернули до своєї підстави, затопили на Середземнім мори 9 пароплавів і 3 кораблї вітрильні, разом на 32.000 тон".

ТРИ ВЕЛИКІ КОРАБЛЇ НА ДНЇ МОРЯ.

НЮ ЙОРК, 10. марта. — **Тутешні корабельні аґенції одержали вісти про затопленє трох великих кораблїв.**

Корабель **„Піна" (6.288 тон)** зістав затоплений недалеко побережа Ірляндії. Корабель належав до анґлїйського правительства і віз транспорт нафтової ропи.

Корабель **„Стортад" (6.028 тон)** з ладунком кукурузи зістав затоплений недалеко Ґібральтару. Кукуруза була призначена для бельґійської ратункової комісії.

Корабель **„Огайо" (12.000 тон)** виїхав з пристани Вігокен ще 19. лютого з набором міди і амуниції, призначеними для Франції. Дотепер не одержано про нього жадних вістий.

АНҐЛЇЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „МЕНДІ" З 625 ЛЮДЬМИ ЗАТОПЛЕНИЙ.

ЛОНДОН, 9. марта. — **Урядовий звіт доносить про затопленє анґлїйського корабля „Менді" (4.230 тон). Разом з кораблем потонуло 625 людий.**

Корабель був в дорозї з полудневої Африки до Франції, везучи транспорт чорних робітників. З причини ґустої мраки прийшло дня 21. лютого до зудару з другим кораблем, який плив з Анґлії до Франції. Корабель „Менді" потонув в протягу 25 хвиль.

12 Европейців і 191 чорних вдало ся виратувати; **потонуло 10 Европейців і 615 чорних.** Анґлїйське правительство, подаючи сю вістку до відома загалу, заявило, що зобовязує ть ся полишеним родинам виплатити належне відшкодованє.

АНҐЛЇЯ ЗАБОРОНИЛА ЖІНКАМ І ДЇТЯМ ПОДОРОЖУВАТИ КОРАБЛЯМИ.

НЮ ЙОРК, 9. марта. — **Анґлїйський ґенеральний консулят подав до відома загалу, що на будуче анґлїйське правительство заборонило дїтям і жінкам подорожувати кораблями.**

Виїмки становлять женщини, які належать до орґанїзації Червоного Хреста або які є взагалї чинні у ріжних військових санїтарних орґанїзаціях.

ГОЛЯНДІЯ ЗАБОРОНИЛА ЗОРУЖЕНИМ КОРАБЛЯМ ВЇЗД ДО ПРИСТАНИЙ.

БЕРЛИН, 10. марта. — **Голяндські власти не впустили до пристани Ротердаму анґлїйського корабля „Прінсес Меліта" з причини, що він був зоружений.**

Корабель вернув на отверте море і доперва над раном віхав до пристани, викинувши до води амуніцію і гармати, якими був зоружений.

Голяндські власти заявили, що на будуче зоружені кораблї будуть вважати за воєнні і яко такі інтернувати до кінця війни.

——o——

ВИСОКІ ПЛАТНІ ДЛЯ МОРЯКІВ.

БЕРЛИН, 11. марта. — З Ротердаму доносять, що корабельні компанії підвисшили до нечуваної висоти платні для моряків на кораблях, які плинуть до Анґлії, Франції або Італії.

І так звичайна тижнева платня для моряків на кораблях, які курсують між Анґлїєю а Ротердамом, виносить тепер 60 долярів.

Одна данська корабельна компанія платить морякам за подорож до Анґлії по 2.000 корон, за подорож до Франції по 5.000 корон.

Помимо таких високих цїн мало моряків зголошує ть ся до сеї ризиковної службп.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НАСТУП СОЮЗНИХ ВІЙСК В РУМУНІЇ. — 600 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛИН, 9. марта. — Нїмецький урядовий звіт доносить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На сїм фронтї не зайшли жадні зміни.

„АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА: Між долиною ріки Тротус а Ужуль союзні війска здобули російські становища на горах Мадярош і сумежні укріпленя. 4 російських офіцирів і около 600 салдатів взято в полон. Крім того здобуто значне число машинових крісів і метавок.

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Загальне воєнне положенє не улягло жадній змінї".

ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ ЗРОСЛО ЗНОВА О 300 МОСКАЛЇВ.

БЕРЛИН, 10. марта. — Урядовий нїмецький звіт звучить:

„На східнім фронтї відбули ся вчера лише поменьше важні битви. При здобуваню гір Мадярош (в Молдавії) число полонених Москалів зросло о 13 офіцирів і 291 салдатів. Воєнна добича складає ть ся з 17 машинових крісів і 5 метавок".

ЗАВОРУШЕНЯ В ПЕТРОҐРАДЇ.

ПЕТРОҐРАД, 11. марта. — Щоби усунути пануючий брак средств поживи з причини трудностий в зелїзничій комунїкації, внесено в думі резолюцію, на підставі котрої справа виживленя, яка належить дотепер до міністерства рільництва, мала би перейти в руки управ міст.

Працюючі кляси мали при купнї хлїба значні трудности, бо бояли ся постійного браку средств поживи. Се було причиною, що богато з робітників покидали свою працю і збирали ся в ріжних місцях міста в цїли мирного протесту проти такого положеня.

В Петроґрадї повторили ся уличні демонстрації, але вони не дали богато праці полїційним і військовим властям.

КОЗАКИ НА УЛИЦЯХ ПЕТРОҐРАДУ.

ПЕТРОҐРАД, 11. марта. — Хвилевий брак муки в Петроґрадї спричинив брак хлїба. Гуртки мешканців почали демонструвати, домагаючи ся хлїба. Сейчас появили ся на улицях міста патрулї козаків.

Нинї прийшло два рази до більших демонстрацій: в полудне і о 5-тій годинї вечером. Великі товпи, зложені передівсїм зі студентів і учеників, згромадили ся на Невськім проспектї перед собором. Число демонстрантів зросло в короткім часї на кілька тисяч людий.

Полїція і війско розігнали демонстрантів.

ГОЛОВНОГО ЦЕНЗОРА АРЕШТОВАНО ЗА КРАДІЖ.

БЕРЛИН, 11. марта. — **Зі Стокгольму доносять на підставі вістий, які надійшли з Петрограду, що головний цензор петроґрадського воєнного округа, генерал Драчевський, допустив ся спроневіреня гроший на суму 390.000 рублїв. Генерала Драчевського арештовано.**

В АЗІЇ:

МІСТО БАҐДАД В РУКАХ АНҐЛЇЙЦЇВ.

ЛОНДОН, 11. марта. — **Місто Баґдад находить ся в руках анґлїйських війск.**

Після урядового звіту анґлїйського ґенерального штабу в Мезопотамії (в Азії) анґлїйські війска війшли до міста нинї рано по тридневій битві під брамами міста.

——o——

ВІДВОРОТ НІМЦЇВ У ФРАНЦІЇ МАЄ ВЕЛИКЕ СТРАТЕҐІЧНЕ ЗНАЧІНЄ.

ВАШИНҐТОН, 9. марта. — **Військові знавці висказують переконанє, що відворот, переведений нїмецькими військами над рікою Анкр (у Франції), є великим стратеґічним маневром нїмецького ґенерального штабу.**

Отсей відворот потягає за собою передівсїм значне опізненє весняної офензиви війск алїянтів. На сїм фронтї Анґлїйці нагромадили величезну скількість амуниції і гармат. Щоби все те перевезти на новий боєвий фронт, треба на те найменьше 4 до 6 тижнів часу. Транспортованє мусить відбувати ся возами і кіньми, бо терен є незвичайно тяжкий.

Американські знавці сумнїваю ть ся, чи війска алїянтів, переважаючи навіть числом, зможуть переломити боєву лїнїю Нїмців.

Після гадки американських знавців конець війни може спричинити лише економічне вичерпанє одної із воюючих сторін.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ 21. ЦЬВІТНЯ!

Сей клич нехай гомонить як воскресний дзвін по всїх закутках Америки! Нехай жене сонні мари, нехай будить усїх Українців до великого дїла! Вставайте! Готовте ся! Єднайте ся! „Бо пора се великая есть!"

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границею:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 428 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З біжучої хвилї.

Один шікаґовський читач „Свободи" доносить нам, що в неділю (4. с. м.) в домі о. Нестора Николенка відбула ся нарада, на котрій був присутний знаний російський монах Іліодор.

Темою нарад мала бути справа злуки всїх українських незалежних церков, а сам Іліодор, як кружить чутка, мав би бути епископом.

О скільки повисші вісти є певні, не беремо ся твердити, однак сконстатувати треба факт, що українська кольонія в Шікаґо на поли церковнім є найбільше розбита. В послїдних часах галицькі Українцї, які гуртували ся при грецько-католицькій церкві, розбили ся на ріжні релїґійні табори, основуючи свої власні церковні громади. Крім грецько-католицької громади заложили дві українські незавнсимі, а одну цареславну громаду.

Чия тут вина — не беремо ся судити, але в кождім случаю велика часть вини спадає на місцевих українських провідників, а в першій мірі на місцевого грецько-католицького пароха.

Соціялїстичний „Робітник" (ч. 10, з 8. с. м.), який виходить під редакцією п. М. Січинського, пише:

Позаяк тов. М. Січинський тяжко захорував і виїхав на довший час до Калїфорнії, редакція „Робітника" просить, в справах чисто редакційних, звертати ся впрост на адресу „Робітника".

Соціялїстична „Народна Воля" (ч. 30, з 10. с. м.) пише:

Довідуємо ся, що д. Мирослав Січинський перервав свою подорож до Калїфорнії, куди мав удати ся на відпочинок і виздоровлене, і вернув з Шикаґо назад до Ню Йорку.

Пощо обі соціялїстичні ґазети так крутять особою Січинського і в якій цїли се робить ся?

Нїмецький парляментарний посол, др. Зіґфрід Гекшер, виголосив в парляментї промову, в якій зазначив, що полїтика Злучених Держав допровадить до нового союза сьвітових держав.

Нинїшний союз сьвітових держав розлетить ся, а натомісць наступить инший, новий. Анґлїя і Злучені Держави — се буде один союз, а Нїмеччина, Росія і Японія — буде другий союз.

У своїй дальшій промові др. Гекшер сказав, що мрія Росії, здобути Царгород і Дарданелї, може здійснити ся. Дарданелї отворить ся для вільного переїзду кораблїв.

Щодо союза Нїмеччини з Японією др. Гекшер заявив, що житєві інтереси Японії, вимагають, аби Японія зблизила ся до Нїмеччини, бо їй грозить анґльо-американський союз.

Обговорюючи ноту Нїмеччини до Мексика, др. Гекшер заявив, що Нїмеччина яко держава воююча і окружена зі всїх сторін ворогами, має повне право шукати собі союзників. При тім однак зазначив, що Мексико мало бути союзником лише на случай війни Злучених Держав з Нїмеччиною.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ЇЙ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ПРИГАДКА В НЕПЕВНИЙ ЧАС.

Час від часу мусить редакція нашої часописи відзивати ся прямо до своїх читачів і прихильників. Ми мусимо се робити в тій цїли, щоби взаїмно зі собою порозуміти ся. Наша ґазета не є оперта на капіталїстах і не є власностию якоїсь приватної одиницї, але власностию української орґанїзації; в той спосіб наша часопись належить посередно чи безпосередно також і до передплатників та читачів. Ми сьміло отже можемо сказати, що „Свобода" є власностию народу і тому вона має обовязок служити тому народови. Редакція нашої ґазети є вповнї сьвідома своєї задачі і своїх обовязків зглядом народу і тому всїми силами старає ся тримати палець на живчику народного житя, надслухувати, як іде се народне житє, вказувати на способи поправи, старати ся зарадити недостачам в народнім житю і т. п. Коротко можемо сказати, що наша редакція всїми силами старає ся стояти на сторожі народних інтересів.

З другої сторони треба придивити ся, який є обовязок передплатників, читачів, прихильників, або иншими словами: який є обовязок народу зглядом своєї ґазети. Коли читач перечитає якусь статю в ґазетї, то він певно застановляєть ся часто, кілько то працї, труду, невигод, коштів мусїв нераз понести той, хто писав сю статю. Иноді автор статї старає ся вложити в неї свою душу, цїле своє „я", щоби прецїнь якось промовити до народу, вказати йому цїль і способи, якими нарід має доходити до щастя. І наша редакція мусить похвалити ся тим, що наші читачі розуміють нашу працю і стараються ся нам відплатити щиростию і прихильностию. Коротко: читачі „Свободи" уважають „Свободу" за свою ґазету, боронять її перед напасниками і в той спосіб виробляють ся родинні відносини межи читачами і редакцією „Свободи". На тім взаїмнім довірю спочиває теперішність і будучність „Свободи". Отся спільність се фундамент істнованя народної ґазети. **Ми певні сього, що „Свобода" буде істнувати так довго, як довго буде хоч мала горстка Українцїв в Америцї. „Свободи" не знищить тепер нїякий ворог, бо на її сторожі стоїть український нарід в Америцї.** Ми мусимо бути горді з того, що сам нарід береже свого добра як ока в голові і не дасть нїкому зрабувати отсе народне серце — „Свободу".

Та приходять непевні часи і ми мусимо говорити серцем до серця. Приходять тяжкі часи проби, коли то читачі і редакція і весь український нарід в Америцї мусять почувати ся одною великою родиною. Лиш отсе почутє спільности, народна солїдарність, дасть нам силу пережити і найтяжші хвилї.

Міжнародні відносини стають ся щораз більше непевні. Америка, наша прибрана вітчина, може бути кождої хвилї втягнена у вир сьвітової заверухи. Тому нашим обовязком є звернути увагу наших читачів і нашого народу, щоби поводили ся льояльно супроти законів отсього краю, в якім ми жиємо, і щоби не дали властям найменьшої причини вмішувати ся в наші внутрішні справи. Український нарід мусить показати ся зрілим на сей час. Тут не повинно бути місця на внутрішну боротьбу, на братну сварку, незгоду, на убийчу крамолу. Проч з усїми тими, що в теперішний час уводять роздори між українським народом в Америцї! Ми є одна велика родина і як родина повинні ми жити.

Певно неодин покиває головою, коли перечитає отсей зазив тай подумає собі: „Та то не можливо, бо всетаки знайдеть ся якась ґрупа авантурників, що нічпе напасти і ґазетярскі розбої. Вони навіть над домовиною рідної мами розпочали би проклони". — То правда, що можуть в нашім народі знайти ся люди без серця, без совісти, без чести, і вони зачнуть розбій. Вони може схочуть користати із замішаня і зводити свої приватні порахунки. Дехто може схоче сьвідчити ложно на свого брата і старати ся вихнути його до вязницї; дехто схоче загарбати народне добро для себе, а ще инший може схоче вихнути ніж в серце рідного брата. Певно, нелюди, опришки, уличники, і инші негідні людці знайдуть ся всюди і ми за них не можемо відповідати. Ми лише повинні совісно приготовити ся навіть на найтяжшу пробу. А кирнників, напасників, братовбийників і инше сьмітє ми мусимо викинути з нашої суспільности і сказати їм: „Руки проч! Ви не наші! Йдїть собі сьвітами, щоби слух про вас загинув".

Се буде одинокий спосіб позбути ся непевних одиниць. І тому саме час, щоби український нарід оглянув ся довкруги себе і пізнав, хто йому брат, хто серцем відносить ся до народу, а хто приходить до нього як вовк в овечій шкірі. По дїлах пізнасть ся чоловіка і по сїм можна відріжнити дійсного чоловіка-Українця від фарбованого лиса.

Кромі сеї язви загрожує нам ще й друга. Відвічний ворог українського народу, російський цареславний уряд кинув знова нових шпигунів та аґентів між наш нарід. Їх обовязком є розбивати всю народну роботу між Українцями, підривати довірє до ідейних народних робітників, уводити замішанє між нашим народом та нищити українські товариства й інституції. Сї царські опричники є такі спритні, що нераз хочуть підбурювати самих Українцїв проти других Українцїв, аби в той спосіб нищити український нарід. Про всї їх затії і махінації ми писали нераз, а тепер ще раз звертаємо увагу нашого народу, що царські посіпаки розвинуть тепер цїлу силу, щоби нищити український нарід, коли він приготовляєть ся до „Українського Дня". Тому кличемо до всїх, до кого лише дійде наш голос: Будьте осторожні і гонїть від себе царську сволоч! Чисте і чільне зерно нехай лишить ся в нашім народї, а Каїни і Юди нехай чимскорше щезнуть.

Наша редакція буде пильно слїдити всї затії ворогів між нашим народом і сейчас буде остерігати своїх читачів та прихильників. Спільними силами вдасть ся нам відбити небезпеку і тому на сей час конечне є цїлковите довірє народу до своєї полїтичної орґанїзації, „Української Ради", і повне довірє читачів до своєї редакції. Сього надіє ться і „Свобода" в передодень непевної міжнародної ситуації.

АЛЇЯНТИ БУДУТЬ МУСІЛИ ЗОВСІМ ОПОРОЖНИТИ МАКЕДОНІЮ.

Воєнні знавцї, обговорюючи справу можливих наступів на ріжних боєвих фронтах, годять ся майже без виїмки на те, що алїянти скорше чи пізнїйше будуть мусіли зовсім опорожнити Македонію.

Висадженє війск алїянтів в Солуни мало місце ще в осени 1915 р. Воно мало тоді на цїли дати поміч Сербії і Чорногорі. Однак сила війск алїянтів була за слаба, щоби виратувати Сербію, та й цїла експедиция значно припізнила ся. Воєнні знавцї, не лише посторонні, але навіть анґлїйські, вважають цїлу виправу до Солуня яко один з найбільших стратеґічних блудів попередного анґлїйського міністра війни, лорда Кіченера.

Нині грозить армії алїянтів такасама невдача, яка стрінула експедицію французько-анґлїйських війск на півострові Ґаліполї. Всякі зусиля Анґлїї, щоби втягнути до війни проти осередних держав Грецію, показали ся безуспішними. Коли би не становище Росії, яка все ще домагаєть ся здобутя Царгороду, армія алїянтів вже давно була би опустила Македонію.

Проголошенє Нїмеччиною бльокади на Середземнім мори погіршило значно положенє армії алїянтів в Македонії. Довіз війск, воєнних матеріялів і поживи став майже неможливий. На Середземнім мори нїмецькі підводні лодки збирають богаті жнива. Їх жертвою впало вже чимало великих кораблїв з транспортами війск, амуніції і поживи. Коли до сього зважить ся, що й сама Греція не має навіть на стільки поживи, щоби себе прокормити, то положенє македонської армії представляєть ся впрост безвихідне.

Після обчисленя воєнних знавців алїянти можуть в найліпшим разі скріпити македонську армію на 500,000 людий, вчисляючи вже крім війск анґлїйських і французьких також війска італїйські, російські та останки армії сербсько-чорногорської. До переведеня наступу є однак конечним поставити найменьше 1,000,000 війска. З огляду на грозячу небезпеку на инших важнїйших фронтах алїянти не будуть всилї здобути ся на поставленє мілїонової армії на Балканї, тим більше, що й заосмотренє мілїонової армії в поживу і воєнні матеріяли вимагає величезних резерв в людях і в кораблях.

Загалом беручи, положенє армії алїянтів в Македонії є дуже тяжке. На відворот знова положенє армії осередних держав і війск болгарських є під стратеґічним зглядом користне. Горпстий терен Македонії дозволює армії осередних держав розмірно слабшими силами боронити боєвий фронт. Навіть на случай, коли би алїянти зібрали достаточну силу до великого наступу, воєнні операції будуть могли поступати поволи і осередні держави мали би досить часу прислати потрібні скріпленя, аби спинити наступ противника. Що осередним державам є на руку сей великий стратеґічний блуд алїянтів, сьвідчить те, що вони й не думають переводити на македонськім фронтї наступу.

Вже від довшого часу підносять ся голоси в анґлїйській і французькій військовій пресї за опорожненєм Солуня. Анґлїйські воєнні знавцї признають, що се буде новим моральним ударом для союзників Анґлїї, але в інтересї всїх алїянтів уважають вони се за річ конечну. Арґументи, які промовляють за тим, є: Війска, забрані з Македонії, буде можна ужити на важнїйших, більше загрожених боєвих фронтах. Крім того зискаєть ся богато кораблїв, які тепер сповняють службу на Середземнім мори між Анґлїєю і Солунем, а які буде можна ужити до служби між Европою й Америкою.

Що Анґлїя дійсно має намір зовсім опорожнити Балкан, про се сьвідчить також остання промова бувшого міністра маринарки, лорда Чорчіла, в палатї послів. Він виказав, що Анґлїя вже нині не має на стільки кораблїв, аби обслужити македонську армію. Міністер фінансів, Бонар Лов, відповідаючи на критику лорда Чорчіла й инших, заявив, що дійсно справа на Балканї є дуже невиразна і помотана, але тут є заанґажована честь Анґлїї і тому про сю справу можна рішати лише в порозуміню з прочими союзниками.

Деякі воєнні знавцї заповідають, що армія алїянтів опорожнить Македонію около 1. червня. Успіхи нїмецьких підводних лодок можуть реченець опорожненя значно прискорити.

ГОСПОДИНОВИ З „НАРОДНОЇ ВОЛЇ".

(Допись).

Розлютив ся один з редакторів „Народної Волї" за те, що я поважив ся сказати людям, чому менї не подобаєть ся циганська полїтика „Народної Волї". Розгнївав ся, тай вліпив в ч. 21. „Народної Волї" велику і масну статю. В нїй той господин виспівав цїлий циганськo-соціялїстичний маюхес не лише проти мене, але і проти редакції „Свободи" і „Америки" і людий, які з моєю статею зовсім не були звязані. Господин редактор „Нар. Волї" не відповів на мою цїлу статю. Він не подав фактів, які опрокидувалиб закиди, висунені мною проти полїтики „Нар. Волї". Він вхопив одно реченє з моєї статї і розвів ся над ним аж на шістьох шпальтах „Нар. Волї". Видко, що як би той господин хотїв відповідати на кожде реченє, то мусїв би написати босяцько-чорносотенним стилем великий, кількадесять-томовий твір. В реченю, яке так розїло господина від „Нар. Волї", було сказано, що нова „сила" „Нар. Волї", господин Ґріґорій Семешко, боронить російський царат в спосіб гідний російського чорносотенця. Заколола і запекла правда господина, який правди ненавидить. І господин пише і пише і грозить менї і лає мене, аби лиш лайкою збути мій закид. Гей, господине від „Нар. Волї"! Чи за те, що „Америка" подала за американською пресою мильну дату убийства Йолоса — чи за те належить „Америку" паплюжити чорносотенною лайкою? Господине! Чи за те, що „Америка" сказала слово правди про Росію, господин Семешко мусить в „Нар. Волї" виступати проти правди і боронити російський царат?

Я не дивую ся господинови Семешкови, що він такі статї пише. Я не дивую ся йому, що він стараєть ся, щоб ті статї дійшли до Українцїв в Америцї. Господин Семешко се робить **за гроші**, за добрі гроші. Але я дивую ся, на що ви, господине від „Нар. Волї", називаєте вашу ґазетку українською. Я дивую ся, що є Українцї, котрі читають таку українську ґазетку, яка боронить найтяжшого ворога України, котрий тепер знущаєть ся жорстоко над галицькими Українцями. Я дивую ся, що читачі модерної москвофільської шматки не піднесуть протесту проти сього, що за їх цент ґаспада редактори провадять москвофільську аґітацію. Чи може вони протестують? Все можливе...

Се не лише господин Семешко такий великий приятель російського царату. Ви, господине полємісте, також не меньший приятель Росії. Бачимо ми, як горячо ви, господине, боронили Українцїв з Росії, які перебувають в нїмецькім полонї. Ви разом з російським прислужником у Швайцарії проливали ревні, чорносотенні сльози за бідними Українцями. Ви громи кидали на нїмецьке правительство, що воно заводить українську школу для Українцїв з Росії. Бо нїби відки Нїмцї сьміють силувати Українцїв з Росії до науки своєї історії, ба й лїтератури і т. д.? А от російський уряд таких шкіл для полонених галицьких Українцїв не заводить. Їх заженуть у Сибір, в тюрму, і навчають шанувати нагайку. Ви тому радї, господине з „Нар. Волї", ви хотїлиб, аби Нїмцї робили таксамо. Правда, як ви і ваші товариші по фаху і рублю тїшилиб ся тим? А як тїшив би ся батюшка-цар? А господин Пуришкевич? А господин Дудикевич? А цїла чорна сотня з кацапського табора і з „Нар. Волї"? Кінця не булоб вашій радости, ґаспада оборонцї російського царату. І ви сьмієте називати себе Українцями? І ви сьмієте пхати ніс до української полїтики?

Позвольте менї, господине, віддячити ся вам за байку байкою.

Один член і провідник москвофільської конфедерації був великим журналїстом. (Не думайте, що він ростом був великий). Припустім, що він називав ся господин Свинюк (лиш припустім, бо він міг инакше називати ся). А мав той господин Свинюк шваґра, який був славним народним діячем. Того шваґра господин Свинюк ненавидів цїлою своєю москвофільсько-чорносотенною душею. Бо кілько разів його побачив, то все йому совість пригадувала одну неприємну історію. Перед людьми господин Свинюк хвалив ся, що свого шваґерка „по морді вибє" (се власні слова господина Свинюка). Він навіть книжку проти свого шваґра розпочав писати.

Але нещастє хотїло, що шваґер господина Свинюка належав також до тої москвофільської конфедерації, а навіть був одним з її лїдерів. Колиж народні часописи виступили проти тої конфедерації, то господин Свинюк давай кричати, що вони хочуть знищити його шваґра. Тойсамий господин Свинюк, який ненавидів свого шваґра, який книжку проти нього писав, який бити його хотїв, який втопив би його в ложцї води — виступив в обороні бідного шваґра.

Чи сей господин Свинюк був джентельмен чи гіпокрит? — господине від „Нар. Волї". Чи він був чоловік чести, чи чорносотенець і „падлєц"? Як ви думаєте, господине від „Нар. Волї"? А сей господин Свинюк мав ще більше таких „високих" прикмет. Чи слїд йому мішати ся в таку полїтику, до якої треба чистих рук і чистої совісти? Спитайте ся наших шановних читачів, господине від „Нар. Волї" — вони вам скажуть.

Або возьмім такий випадок. Одним з провідників москвофільської конфедерації був инший модерний москвофіл. Припустім, що він звав ся господин Нїколай Падлєцкій. Перед кількома роками на його руки йшли кроваво-запрацьовані центи від Українцїв з Америки і Канади на один фонд. Користаючи з того, що фонд був тайний, господин Падлєцкій сховав з того фонду щось десять тисяч корон в свою кишеню. Він міг більше сховати, але ми припустім, що там було лиш десять тисяч. З тими тисячами господин Падлєцкій поїхав припустім до Монако, або до Швайцарії. А відтам його певні „ґаспада" вислали до Америки „робити полїтику". Господин Падлєцкій приїхав до Америки, оклеветав всїх народних діячів в краю і в Америцї і почав будувати москвофільську конфедерацію. Чи повинні Українцї іти за голосом господина Падлєцкого? — господине від „Нар. Волї", Чи повинні нагнати його на сто вітрів? Як кажете, господине?

Або возьмім ще инший випадок. Московський уряд „вигнав" зі своєї держави страшного революціонера господина Шпіоненка. Той „вигнаний" революціонер приїхав прямо між американських Українцїв. Тут він смиренно вліз до одної української редакції і дістав роботу. Він був такий щирий Українець, аж дивно. Він виступав проти російського царату і проти московської конфедерації і проти модерної москвофільської ґазети. Але по тихенько господин Шпіоненко заходив до російського консуляту на всілякі конференції. Українські редактори зараз копнули його зі своєї редакції. А знаєте, де господин Шпіоненко пійшов? Він пійшов до москвофільської конфедерації і почав писати в її орґанї зі Скрентону статї проти тих редакторів, що з милосердя дали йому роботу.

Такісамі статї пишете ви, господине від „Нар. Волї". Такі статї пише господин Свинюк. Такі статї пише господин Падлєцкій. Такі статї пише господин Шпіоненко. Бо такі статї потрафить писати дудикевичівський хулїґан-чорносотенець, або такий російський революціонер, що до російського консуляту забігає.

Тепер подумайте, господине, про всїх тих „ґаспод" і подивіть ся на москвофільську Федерацію „Українців" і її провідників.

Ви самі признаєте, що ваша полїтика, полїтика Шпіоненків, Свинюків і Падлєцких — така брудна і підла, що її бридилаб ся найпідлїйша російська чорна сотия. Ми думали, що гірших паплюк, як російські чорносотенцї, нема на сьвітї. А ви зголошуєте ся. Добре, що хоч признаєте ся до сього, модерні українські цигани-москвофіли.

А. К.

РОДИМЦЇ!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦЇ.

ВІДПОВІДЬ СЕНАТОРА ЛОДЖА
НА ПИСЬМО ВІД У. Н. СОЮЗА.

На руки предсідателя У. Н. Союза, п. Д. Капітули, прийшло письмо від масачусетського сенатора, п. Лоджа, яко відповідь на подяку, вислану йому У. Н. Союзом за його стараня в справі Українського Дня. Подяка У. Н. Союза була поміщена в 25-тім числі „Свободи", а тут подаємо відповідь на неї п. Лоджа.

H. C. LODGE, Chairman.
E. T. Clark, Clerk.

UNITED STATES SENATE,
COMMITTEE ON PRIVATE LAND CLAIMS.

Feby. 28|1917

D. KAPITULA, Esq.,
President, Ukrainian National Association,
McAdoo, Pa.

My dear Sir:—

I am very much obliged to you and the members of your Association for your very kind letter of February 24th and for what you are good enough to say about my efforts in behalf of the measure setting apart a day for the relief of your countrymen. I have the deepest sympathy for them in their trials and suffering and I was only too happy to render such slight service as I could in that instance.

With many thanks for your letter, believe me,

Very truly yours,
H. C. LODGE.

По українськи:

Високоповажаний Пане:—

Я є вельми обовязаний Вам і членам Вашого Товариства за Ваш дуже приязний лист з 24. лютого і за Вашу прихильну згадку про мої заходи в справі настановленя дня на підмогу Ваших земляків. Я маю для них найглибшу симпатію у їх недолі й терпінях і уважаю для себе великим щастєм те, що я в тім случаю мав спромогу зробити таку незначну прислугу.

Дякуючи щиро за Ваш лист, поручаю ся Вам і остаю

З високим поважанєм
Г. С. ЛОДЖ.

ВОЄННІ РОЗКАЗИ.

Машинові карабіни.

Оберляйтнант, що був моїм провідником, вже стоїть серед поля з військом. Я мерщій побіг за ним. Також і кадет Благна. Ми вилізли з кінця закопу, перебігли скоро через браму випадкову в дротяних запорах і прилучили ся до розстрільної, якої перший ряд вже добіг до половини дороги. На право і на ліво від нас виринули тепер нові розстрільні. Здавало ся, що вся армія поміж Нараївкою і Золотою Липою нараз зірвала ся і кинула ся бічи вперед. Та ми не дивимо ся ні в право, ні в ліво, тільки на сосновий лісок, що лежить перед нами у сяйві западаючого сонця. Дотепер ще з того ліса не залунав ніодин вистріл. Коли воно піде так дальше, то сей наступ переминить ся в діточу забавку.

Та мої розумованя нараз перервали російські машинові карабіни. Цілий сосновий лісок, який перед пятьма мінутами був ще огненним пеклом, а перед пятьма секундами чудовою осінною ідилею, нараз перемінив ся в якусь машину, яку тільки хочете: до тканя, молоченя, писаня. Сам не знаю, до чого є найбільше схоже се монотонне тиканє. Наші розстрільні відразу неначе запали ся під землею. І я також не знаю, як найшов ся на животі. А тепер з ліса стали греміти і карабіни. Чимраз більше і чимраз скорше. Довкола нас в землю став бити зелізний дощ.

Битва поміж Золотою Липою і Нараївкою.

Ми тепер стараємо ся повзати проти ворога. Немислимо. Кождий рух означає смерть. Російський огонь неначе зливний дощ. Кусники землі скачуть довкола нас. І тепер я навчив ся цінити і поважати навіть найменьшу дрібницю. Перед собою я побачив ямку в земли, не більшу від тареля. Я скоро підповз до неї і сховав у неї голову. І так звинений в клубок, відданий сліпо принадкови долі, не бачу з цілої битви поміж Золотою Липою і Нараївкою нічо більше, як конець ремінної цохви від лопати, що її має кадет причіплену до свого боку.

Як довго се все триває? Стративши понятє часу, лежимо непорушно в траві, неначе вже нас поцілили кулі. Думаю про се, як воно можливе, щоби хтось вийшов живим з того смертельного граду куль. А потім мені видало ся, що огонь став маліти. Кадет, який ще вчера був для мене зовсім чужою людиною, тепер став мені так близьким і рідним, неначе хтось, що злучений зі мною вузлами крови. Він тепер кликнув: „Молін є вже в лісі і очистив його".

Наступ фінської дивізії.

Та неначеб ворог почув сей голос, бо тепер нараз загреміли чотири вистріли канонів і перед нами вистрілили в гору чотири фонтани землі. А потім почуло ся тихеньке шипінє перелітаючих кусників ґранатів. Сальва стала греміти за сальвою, рівно, до такту, неначе удари довбні, що убиває брук на дорозі. Кадет сказав: „Се є висланники Фінів. Коли ми тут останемо, попадемо ся в полон".

Його слова в тій хвилині найшли страшне потверджене. Нараз від боку завило і заревіло в воздухах. Що се такого? Корпус, що сусідує з нашим, своєю артилерією зачинив дорогу поміж сосновим ліском і нашим закопом. В сей спосіб зачинено перехресним огнем дорогу фінській дивізії. Тепер для нас не було виходу. Ми находили ся поміж гарматним огнем своїх і російських батерій. Стрімголов треба було вертати ся до закопу.

— Коли настане перша павза в бомбардованю, на ноги і до закопу! — крикнув до мене кадет.

Кілька разів нам здавало ся, що огонь артилерії став притихати, і ми зірвали ся. Та в тій хвилині довкола нас стали поновно тріскати ґранати. Тепер... Кадет зірвав ся і став бічи що сили. Я побіг за ним. До долу... Лежимо на животах і сапаємо. Зараз коло нас косить страшно битва. Вперед... Благна ані закопу біжить серед дротяних запор. Я стратив напрям, кинув ся на землю і став товаришем вбитого москаля, що тут недавно для своєї охорони став копати малий насип. Москаль лежить скорчений, неначеб мав корчі в жолудку. Його лице синє. З лиця бє страшна насьмішка. Я не маю найменьшого страху перед тим трупом. Грим — і вдарила одна куля; грим — вдарила друга і роздерла плащ мертвому Москалеви. А тепер я зірвав ся, побіг коло дротів до виходу і скочив до закопу. Кадет вже є в середині. По хвилині надбіг і оберляйтнант Ляндштедтер і так ми знова всі три були в безпечнім місци.

Битва артилерій.

Вартовий голосно закликав. Шаленними скоками дістав ся жовнір до закопу. Він приходить з соснового ліса. Йшов на лівім крилі і загубив ся по дорозі. Прочі, як він говорив, очистивши ліс з ворогів, вертають ся рівнож через поле.

Чи було богато вбитих? Ні, він бачив, що коло него було двох або трох легко ранених. Кадет післав сиґнал артилерії, що вона стріляє закоротко. Масстатично піднесли ся сиґналові ракети під небо і огнистим дощем посипали ся назад на землю. За хвилину наші ґранати зачали близше ліса поновно свій пекольний танець.

В відплату за се тепер ворожі ґранати стали бити раз за разом в наш закіп. Гук і напір воздуха кинув нами в бік. Коло нас виросла з землі черна фонтана і посипала ся піском і глиною на наші голови.

Цілий ґранат поза нами засипав до половини наш лучний закіп. Земля живцем погребала трох жовнірів. Та вони вже видобули ся і хоч ще напів оглушені і оголомшені, порскають і обтріпують ся неначе пудель, якого кинено у воду. Стараю ть ся навіть сьміятись і робити дотепи. Закурили папіроски і все знова добре. Знова цільний ґранат вибив таки зараз за нашим закопом лійку в земли. Та на наше щастє тепер наші батерії стали сипати на ворожі огнем, і вони дали нам спокій і звернули ся проти себе.

Ніч по битві.

Настав вечір. Двобій ворожих артилерій, до якого вмішала ся також артилерія і сусідного з нами корпусу, став притихати. Ми осягнули нашу ціль: прочищено з ворогів сосновий ліс, провідано ворожі становища і перепинено наступ фінської дивізії.

Я тепло стиснув руку кадета Благни — він наразив своє житє через мене, а я його ніколи передтим не бачив і хто знає, чи ще коли побачу. З лійки, вибитої російським ґранатом, витягаю кусник сталі. Се був ґранат з 15 або 16 центиметрової канони. Кусник тепер наслідком страшної сили вибуху майже простий, має зубковані кінці, острі неначе бритва.

Над нашим лісом запала ніч. Оберстляйтнант Е. телефонує зі своєї підземної нори, щоб резерви були готові звільнити ті відділи, які через день повнили службу. Полеві кухні бухають парою. А поза лісам ждуть на нас наші коні.

ДЗВІН.

Серед поля при дорозі,
Мов мати й дитина,
Стоїть церква з дзвіницею,
Наче сиротина.

Недавно ще як то люди
В селі веселились,
Що неділі і що сьвята
Богу там молились.

Вороги зі сходу прийшли
Село обступили;
Всіх невинних повбивали,
А село спалили.

Повбивали, попалили,
Усьо зрабували;
Й сьвятим дзвонам на дзвіници
Висіти не дали.

Всі здіймили і забрали.
Лиш один зістав ся;
Він прастарий і чарівний
Узяти не дав ся.

Всюди тихо доокола,
Ніщо не гомонить,
Лиш часами у сьвятий день
Великий дзвін дзвонить.

Дзвонить, гуде і скликає
Вірних на молитву,
А село давно згоріло
В час страшної битви.

Всьо минуло ся, завмерло,
Ніхто не остав ся,
Лише церква і дзвіниця,
Й один дзвін зістав ся.

Він сам один гуде, дзвонить
У сьвятую днину
І звіщає Україні
Визвольну годину.

Петро Каваців.

Шікаґо, Ілл.

ОГОЛОШЕНЄ МІСІЇ В ПЕРТ АМБОЮ.

Подаєть ся до ласкавої відомости всім, які замешкалі на плейзах належачих до парохії Перт Амбой, що в сю середу, дня 14-го марта с. р. зачинаєть ся о год. 7-ій вечер в пертамбойській церкві

ДУХОВНА МІСІЯ

яка буде тревати до 18-го включно. В пятницю вечер наука виключно лиш для самих женщин.

Закінчене в неділю вечер. Порядок оголосить ся в церкві.

На сю місію запрашаєть всіх П. Т. парохіян так місцевих як і з плейзів. 30

о. И. Чаплинський,
душпастир.

НАРОДНІ БОЛІ.

(Допись).

Я одержав лист, який наспів до мене зі Скрентон, Па., бо так було на почтовій печатці і адреса друкована на коверті „Народної Волі". Я отвираю, думаючи що щось нового прийшло. Дивлю ся, а тут самі клевети. „Народна Воля" не знала моєї адреси, коли висилала оголошене про протестаційне віче з рамени Федерації Українців в Шікаґо, Ілл., а для клевет, то і адресу знайшли. Гаразд!

Я щиро відчуваю долю і недолю українського народу і не хочу ширити ваших клевет. Ви знаете, що я не дяк, (як ви в Скрентоні називаєте) щоби я співав за вами. Я умиваю руки від ваших клевет. Мені треба папір купити за тяжко зароблений гріш, а вам ні, бо ви зарахуєте в розході редакції і заплатите з народного гроша. Се ваша просьвіта, яку ви ширите. Протести, які ви мені прислали, що там хтось писав, мені придали ся в пецку запалити. Дальше, що за нарадний гріш учите людий незгоди замісць культури і просьвіти. Я не пишу проти Федерації Українців, бо я членом Федерації, але пишу проти тих, котрі клевету розсилають. А пишу тому, бо я не є членом вашої клевети! Я є безпартійний і не хочу чути жадних клевет.

Друге, щодо протестів, то ви вже містили їх в „Народній Воли" а ще й тепер посилаєте афіші. Я не хочу читати, бо я знаю, що ви загоріли і не маєте чистого ума. Ви не копайте під ніким ями, бо самі в неї впадете...

Щодо заяви Гр. Семешка, то він нехай сам заявить. Гр. Семешко писав статі вперед, то і тепер знає добре адресу „Свободи". Може сам відповісти, а колиж він пійшов на службу до єгомостя, то нехай єгомость співає в „Народній Воли", але не я. Я не маю часу на се. Коли господин Гр. Семешко був би вірним сином України, стояв би всюди рівно і глядів би на всьо однако, а не плюти а відтак лизати.

До М. Січинського: Пане Січинський! Знаю вас ще зі старого краю; знаю про ваше геройство і ваші муки, які ви перетерпіли; знаю ваше значінє в українськім народі, але не знаю вашого дивного напряму. Яку ви розсилаєте історію? Про старі меблї? Я вже читав її в „Народній Воли", а ви мені ще шлете спеціяльні афіші, щоби ширити ту дурницю... Та вже про смуток забудьте, вже перестаньте писати, бо „Свобода" за правду не влазить вам за шкіру. Хоч появить ся деколи статя, то се лише відповідь „Народній Волї". Бо — коли попо-редактор заспіває „Мир всім", то і дяко-редактор відповість „І духови твоєму". Чому ви висьміваєте протести, які вислала Українська Рада? Дивіть ся на Чехів! Кілько протестів вони вислали до амбасад і до президента Вілсона, а ані Вілсон ані вони не насьміваютьр ся один з других.

Про українську справу треба все говорити, бо чим більше співаєть ся, тим красший і гарнійший голос. А то, що ви тепер робите, се велика дурниця; се не є просьвіта народу! Ми не повинні когось називати австрофілом, коли він шле протести до Австрії. Чому ви не вишлете протесту до Росії за знущаня Москалів над українським народом? Українські провідники як російські так австрійські терплять за українську справу. Митрополит Андрій Шептицький, професор Михайло Грушевський за що терплять? Чому не запротестуєте проти того? Чому ані одної статі не напишете про се? Боїте ся?... Робіть так, як нарід каже, як справа вимагає, а не так, як отець Ардан наказує!...

Станьте безпартійним, будьте братом всіх Українців.

„Ідеали Української Зради"...

А нащо сї афіші? Я се читав в „Народній Воли"! Ви знаєте, що чоловік раз споживе, то другий раз не може, а коли би хотів, то би його воніти дерли. Се ваша просьвіта, се ваша наука народу, се ваша культура, се ваш провід до здійсненя діла?

Ви посилаєте купами брехні, а папір подорожів. То хто заплатить? Нарід! А чому ви не поспитаєте народу, чи він позволить марнувати свій ґріш? Ви обурені до крайности, але знайте, що нарід ще гірше обурений! Бо ті „обурені до крайности" наробили і ще дальше роблять роздори.

І. С. Т.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З ТОЛІДО, ОГАЙО.

Мітінґ в справі будови гр.-кат. церкви відбуде ся в НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-го МАРТА 1917 Р. о годині 1.30 пополудни в гали Косцюшко, Лагранж, ріг Декстер. На той мітінґ повинен прибути кождий Українець і кожда Українка, щоби ми могли взяти ся разом до діла і показати чужим народам, що ми такі жисмо в місті в Толідо. Тож братя до праці! Ідіть за сим покликом, бо то і так вже запізно, коли зважить ся як довгий час замешкуєте в такім великім місті, а до нині про нас ніхто не знає. Тож враз як один до діла, най нас пізнають чужі народи, що ми є. Незабувайте на поклик! — КОМІТЕТ. 30

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

В справі ощадностий в почтових касах.

З причини зірваня дипльоматичних зносин Злучених Держав з Німеччиною деякі Українці вибирають гроші, зложені в почтових щадницях, боячи ся, аби правительство Злучених Держав їх не сконфіскувало. Так робити є дуже зле, бо навіть сам президент Вілсон заявив, що на случай війни рухомі і нерухомі маєтки чужинців є цілком безпечні.

В справі ощадностий в почтових касах відносить ся до редакції „Свободи" п. Мартин Клінґлер, почтмайстер з Алентавн, Па. Він виразно заявляє, що ощадности, зложені в почтових касах, є цілком безпечні і нїколи не будуть нарушені.

Длятого Українці, як і инші чужинці, не повинні вибирати своїх ощадностий з почтових кас, бо тим лише наражають ся на непотрібні клопоти.

Буря в середно-західних стейтах.

Минувшої недїлї (11. с. м.) в околицях Нюкесл і Річмонд, Індіяна, та коло Сінсінаті, Огайо, шаліла страшна буря, яка вирядила величезні шкоди. В Нюкесл, Інд., буря убила 35 до 70 осіб, а розвалила около 300 домів. В Геґерставн, Інд., згинуло кілька осіб, між ними двоє дїтий. В Річмонд, Інд., згинуло двоє дїтий, а богато є ранених. В Гайд Парку, передмістю Сінсінаті, Огайо, буря розвалила кілька домів. Одна дитина убита, а кілька осіб ранених.

Згоріло збіже вартости мілїон долярів.

Минувшої пятниці в Дітройт, Міш., згоріли шпихлірі зі збіжем, вартости 1,000.000 долярів. Збіже було призначене для держав алїянтів. Тамошні часописи подають скількість знищеного збіжа на 700.000 бушлїв.

5.000 пар черевиків почтою до Москви.

Фабрика черевиків в Манчестер, Н. Г., надала на почту 5.000 пар черевиків, заадресованих до Москви, Росія. Почтова оплата виносить 5.500 долярів. В Москві черевики коштують 12 долярів (36 рублів) пара.

Шікаґовські Німці виїзджають до Мексика.

Німці, які довший час пережидали в Шікаґо, Ілл., вибирають тепер пашпорти в мексиканського консуля і їдуть до Мексика. Протягом минувшого тижня видано 110 таких пашпортів.

Радить вбивати своїх синів.

„Американські матери, вбивайте своїх синів, заки вони станут в боєві ряди" — сказала пані Ґлюк з Бостону.

Пані Ґлюк є співачкою і жінкою скрипака Цимбалїстого. Родом походить з Румунії, а її чоловік з Росії.

„Коли кожда жінка — сказала дальше пані Ґлюк — убє свого сина, заки він ще пійде до війни, тодї не буде війни. Я би убила його своєю власною рукою".

Пані Ґлюк має дві дочки, але не має сина.

По смерти чоловіка поповнила самовбийство.

В кімнаті Комершел готелю в Нюарку, Н. Дж., поповнила минувшої недїлї самовбийство молода женщина, Делія Рутджес з Клівленду, Огайо. Вона приїхала відвідати гріб свого чоловіка, який знаходить ся на цвинтари Фермонт. Відвідавши, вона повернула до готелю, де й поповнила самовбийство. В полишенім листї просить, аби її похоронено біля свого чоловіка і над гробами поставити один спільний хрест.

1,500.000 акрів гомстедів.

Більше нїж півтора мілїона акрів землї, в більшій части ненаводненої, ухвалено роздати яко гомстеди. На основі сеї ухвали кождий охочий може набути 320 акрів землї. Земля находить ся в слїдуючих стейтах:

Айдаго	37.700
Арізона	22.500
Канзас	13.00
Колорадо	240.000
Монтана	185.700
Норт Дакота	541.500
Ню Мексико	461.800

НОВИНКИ.

Народні школи в австрійській окупації в Росії.

Австрійські власти окупували від Росії 27 повітів, в яких є разом 2.450 шкіл. Сї школи в поодиноких повітах представляють ся як слїдує:

повіт	Білґорай	58	шкіл	65	учителів
„	Буск	93	„	109	„
„	Холм	66	„	65	„
„	Дуброва	50	„	108	„
„	Грубешів	87	„	101	„
„	Янів	68	„	75	„
„	Андріїв	91	„	115	„
„	Кельці	73	„	80	„
„	Кінське	48	„	75	„
„	Козиниці	47	„	66	„
„	Красностав	80	„	86	„
„	Люблин	180	„	355	„
„	Любортів	88	„	97	„
„	Міхів	150	„	187	„
„	Новорадомск	188	„	216	„
„	Олькуш	61	„	102	„
„	Опатів	?	„	?	„
„	Опочно	58	„	69	„
„	Пинчів	128	„	140	„
„	Пйотрків	119	„	174	„
„	Пулави	173	„	182	„
„	Радом	78	„	131	„
„	Сандомір	62	„	71	„
„	Томашів	116	„	106	„
„	Вербник	61	„	70	„
„	Волостова	60	„	63	„
„	Замостє	120	„	144	„

(Повіти зазначені товстим друком належать до української території).

Заворушеня в Перу.

В полудневo-американській републиці, Перу, вибухли розрухи. Виконано замах і убито двох послів, а се спричинило резиґнацію міністра внутрішних справ Ж. Г. Бедога.

В Німеччині замкнуть бровари.

Берлінський „Таґеблят" доносить, що вкоротці в цілій північній части Німеччини замкнуть бровари, аби тим способом зменьшити недостачу збіжа та инших продуктів.

Розлом між французькими соціялістами.

Національна рада французької соціялїстичної партії по горячій дебаті над сим, чи навязати зносини із соціялістами ниших країв, як сього домагала ся меньшість, ухвалила відкинути таке домаганє. З тої причини між меньшостию і більшостию французької соціялістичної партії наступив розлом.

Жовта фебра в Бразилії.

В Бразилії, в провінції Еспіріто Санто, поширюєть ся жовта фебра.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Вп. Ілія Ковалюк, Міннеаполіс, Мінн. — Пришлїть. Побачимо, чи відповідна до друку.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в недїлю, 18. марта с. р., о годині 2-гій пополудни, в гали Гута Кульчицького. — Д. Пичай, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся дня 18. марта о годині 1.30 пополудни, в гали Укр. Дому під ч. 84 Грейлінґ стр., Гамтрамк. Обовязком кождого члена явити ся на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари а урядник $1.00. — Н. Пасяк, секр.

ЮТИКА, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ" вибрало дня 4. марта отсей уряд: М. Граб, преде.; А. Грицай, заст. преде.; І. Попелюк, секр.; Д. Хоптяний, заст. секр.; В. Гречин, кас.; Б. Біліньский, заст. кас.; Н. Дюґів і Н. Яцків, контрольори; Т. Олійник, догл. хорих; Н. Гребеняк, дверник. — А. Грицай, секр.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247 подає до відома всїм членам, що квартальний мітінґ відбудеть ся в четвер вечер, 15. марта с. р. Всї члени мають явити ся і вирівнати свої належитости. — Н. Скочинець, преде.; В. Гірник, кас.; М. Біли, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. „Запорожська Січ", від. 355, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся дня 18. марта с. р., в галї Н. Миханка, о годині 1.30 пополудни. Всї члени мусять бути присутні, бо є дуже важні справи до полагодженя. Запрошуєть ся нових членів прийти на сей мітінґ і стати в ряди враз з нами та забезпечитись на будучність в нашій орґанізації. Тож прошу Вас, Пов. Українці, не відкладайте надалї сеї справи і ще нині прийдїть і запишіть ся в члени У. Н. Союза, бо той У. Н. Союз є нашим одиноким батьком тут в Америці, котрий поможе у Вашім несподіванім нещастю Вам і Вашій родинї. Тож спішіть ся чим скорше і покажіть ворогам нашим і чужинцям, що ми є просьвічений нарід і вміємо цінити своє. — В. Гах, писар.

ДЕСЛОДЖ, МО. Братство св. О. Николая, від. 225, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся 18. марта с. р. На тім мітінґу всї члени повинні конче зійти ся до церковної галї в Деслодж, Мо., бо є важні справи до полагодженя. Неявивші ся члени заплатять 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Члени, котрі відїхали на другі плейси, мають зголосити ся і прислати свої належитости до Братства і У. Н. Союза. Ті, що тут перебувають а довжні до Братства, мають зголосити ся на мітінґу сього місяця, бо инакше будуть суспендовані. — Н. Кузан, секр.

ІСТ ШІКАҐО, ІНД. Товариство ім. Богдана Хмельницького повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеть ся 18. марта. На тім мітінґу має кождий явити ся. Хто має залеглости, то нехай вирівнає їх, бо инакше буде суспендований. — Я. Яцик, преде.; Ів. Стрихарський, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.

В сій рубриці поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів. —Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось донїс Вам, де їде добра робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дяко-учителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчем.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінитись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

П. ЙОСИФ БУКАТА, дяко-учитель, котрий перебував в Вілмінґтон, Дел., зволить зголосити ся на адресу: Theo. Shatynsky, 701 E. 6th St., Wilmington, Del. 30

МИХАЛЇНА КЛУВАН, котра знаходить ся в Філядельфії, зволить зголосити ся в ц. і к. Консуляті (807 Spruce St., Philadelphia, Pa.), в цїли засягненя інформації про єї сестру Анну Федков, котра знаходить ся в Ростові над Доном в Росії. 29-30

Прошу доб. **ЛЇТИНСЬКОГО**, що має брата сьвящеником в селї Лошові, пов. Теребовля, Гал., ласкаво зголоситись на мою понизшу адресу, в справі наспівшого листа зі старого краю (се фамілїйна справа). — M. Merkun, 424 E. 9th St., New York, N. Y. 28-30

Пошукую **ГРИНЬКА КОЦЮБИНСЬКОГО**, котрий перебував в Палмертон, Па. Прошу зголоситись на адресу: Nykola Melnyczuk, 517 North Main St., Waterbury, Conn. 30-31

Пошукую моєї жени **ПАРАНЇ з БОЙКІВ АНТОНІВ**, родом з Чертежа, Жидачівського повіту, котра 6-го марта с. р. вийшла з 1½ річним сином з дому і доси не вернула. Прошу тебе жінко абись зараз вернула до мене, а я тебе радо повитаю і прийму. Хто би чужий дав менї про ню знати, тому дам $20.00 нагороди. — Іван Антонів, 602 E. 6th St., New York, N. Y. 30-32

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ЧУПУ**, з села Середниці, пов. Ліско, Гал., котрий перебував в 1915 р. в Джеанет, Па. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на адресу: John Czupa, 158 Telghman St., Allentown, Pa. 29-31

Пошукую у важній справі **ІВАНА НЕБОЖЕНЬСЬКОГО**. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на адресу: Rev. D. Kulmatytzky, Palmerton, Pa. 24-30

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць лютий 1917 р.

ПРИХОДИ:

Відділ	вапл.	Відділ	вапл.
1.	278.76	133.	157.84
2.	66.67	135.	16.69
3.	21.78	136.	60.29
4.	75.40	137.	36.83
5.	54.67	138.	20.06
6.	27.38	140.	13.20
7.	111.34	142.	82.78
8.	17.87	145.	13.43
9.	54.87	146.	116.27
10.	152.46	147.	123.33
11.	6.48	148.	14.06
12.	112.87	149.	57.04
13.	41.03	150.	16.98
14.	36.33	151.	49.89
15.	44.11	155.	182.68
16.	19.93	160.	78.85
17.	31,85	162.	18.40
18.	65.10	165.	86.88
19.	14.47	168.	103.83
20.	7.60	170.	156.38
21.	18.26	173.	34.01
22.	39.37	174.	25.96
23.	17.51	175.	56.05
24.	20.77	178.	16.94
25.	17.44	179.	72.62
26.	20.98	180.	10.16
27.	60.83	181.	26.28
28.	78.79	186.	72.77
29.	86.32	191.	31.15
30.	21.28	192.	35.79
31.	9.68	195.	26.52
32.	32.15	198.	11.64
33.	19.91	200.	38.18
34.	26.04	202.	18.21
35.	23.76	203.	34.32
36.	28.75	205.	21.67
37.	14.36	206.	45.83
38.	157,98	209.	84.29
39.	39.25	210.	24.37
40.	13.76	211.	40.62
41.	44.36	213.	105.64
42.	43.00	214.	14.23
43.	11.74	215.	31.50
44.	46.65	218.	136.49
45.	88.87	220.	45.93
46.	33.26	221.	167.83
47.	98.80	223.	78.49
48.	45.60	224.	21.95
49.	69.45	225.	67.15
50.	24.00	228.	19.13
51.	38.69	229.	98.55
52.	22.46	230.	58.88
53.	30.82	233.	31.59
54.	13.68	234.	69.02
55.	9.08	235.	66.47
56.	29.98	237.	81.26
57.	52.36	238.	6.40
58.	16.36	239.	116.70
59.	34.39	240.	20.69
60.	21.90	241.	32.51
61.	44.03	244.	17.31
62.	19.23	245.	24.61
63.	156.27	246.	17.61
64.	36.96	247.	96.93
65.	36.96	248.	37.21
65.	93.45	250.	8.93
66.	53.79	251.	45.61
67.	65.21	254.	56.13
68.	30.40	255.	33.80
69.	48.75	256.	9.89
70.	170.56	258.	19.81
71.	23.71	259.	76.53
72.	44.07	261.	20.02
73.	18.04	262.	15.32
74.	25.10	263.	10.22
75.	30.12	270.	87.40
76.	117.63	273.	37.99
77.	42.23	274.	37.71
78.	81.37	276.	62.58
80.	28.05	277.	29.24
81.	94.01	278.	37.79
82.	16.61	282.	65.27
83.	40.11	283.	44.17
84.	9.36	286.	20.93
85.	10.08	288.	60.61
86.	57.02	290.	23.29
87.	53.95	291.	29.48
88.	17.89	292.	76.40
89.	12.36	293.	11.66
90.	28.94	295.	54.11
92.	13.42	296.	56.85
93.	34.88	300.	155.28
94.	17.07	301.	78.90
96.	56.00	303.	11.04
97.	17.82	305.	32.13
98.	56.17	308.	39.54
99.	66.12	314.	11.81
100.	13.69	315.	24.27
101.	20.00	316.	113.79
102.	146.13	317.	33.08
103.	58.00	318.	36.31
104.	139.07	320.	17.51
105.	68.51	321.	41.07
106.	139.19	322.	19.92
109.	103.20	323.	33.33
112.	89.30	324.	48.43
113.	45.18	326.	55.74
117.	68.02	330.	105.17
123.	15.59	332.	26.55
124.	39.32	334.	7.91
125.	58.86	336.	88.26
127.	62.04	338.	183.61
128.	24.83	339.	100.80
132.	66.84	341.	40.23

Відділ	вапл.	Відділ	вапл.
342.	116.46	371.	31.64
344.	15.53	373.	9.68
347.	20.70	380.	18.38
349.	33.52	381.	14.50
350.	54.79	384.	67.17
351.	13.25	385.	17.84
355.	40.55	388.	63.25
357.	16.85	391.	32.61
360.	58.02	392.	9.98
363.	58.15	393.	22.98
364.	23.28	396.	28.99
365.	48.27	400.	42.38
367.	45.15	401.	24.29
369.	63.28	402.	12.66
370.	46.93		

Процент від морґечів	180.00
Прихід друкарні	4.027.02
Рент від дому У. Н. С.	78.00
Сир. фонд по бл. п. Ів. Костич	100.00
Разом	16.948.77

РОЗХІД..

Посмертне по бл. памяти:

Антін Лучковець, від. 1	909.41
Параныка Маслій, від. 168	500.00
Іван Костич, від. 142	300.00
Дмитро Квасняк, від. 283	1.000.00

Запомоги з фонду убогих:

Андрій Лазар, від. 7	50.00
Йосиф Гнатишак, від. 174	50.00
Катерина Лях, від. 39	25.00
Іван Фрич, від. 229	50.00
Теодор Романюк, від. 229	50.00
Семен Лазоришин, від. 5	35.00
Володимир Станкевич, від. 379	25.00
Василь Білецький, від. 221	22.00
Яким Кончан, від. 113	50.00

Адміністраційні видатки:

Платня головних урядників	290.00
Платня помічника	75.00
Платня головного опікуна	65.00
Рент за лютий	30.00
Видатки офісові і адміністр.	230.57
„Свобода" за лютий	938.00
„Свобода" за друки	269.10
Розходи друкарні	1.012.54
„Просьвіта" на просьвітні ціли	391.80
Разом	9.368.42

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Готівка з кінцем січня	199.626.85
Прихід за лютий	16.948.77
Разом прихід	216.575.62
Розхід за лютий	9.368.42
Готівка з кінцем лютого	207.207.20

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	207.207.20	
Морґечі	62.625.00	
Бонди	19.515.00	
Реальність	19.500.00	
Друкарня	23.850.00	362.697.20

Стан довжний:

Фонд посмерт.	128.217.65	
„ резерв.	120.433.82	
„ адміністр.	32.026.82	
„ убогих	9.569.69	
„ народний	7.587.20	
„ сиріт.	64.862.02	362.697.20

З днем 28. лютого б. р. невиплачених посмертних запомог остає на суму $18.591.12.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Ядловський, г. ф. секр. У. Н. С.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць лютий 1917 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць лютий 1917 р. як суспендовані або виключені за неплаченє місячних вкладок чи з иньших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця марта до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця марта 1917, то в цьвітню 1917 мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю лютім 1917 р. взяли переступні листи, а ще досі не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю марті 1917 р., бо на другий місяць, т. є. в цьвітню 1917 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тілько на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Братство св. Димитрія в Назарет (Пен Арсн), Па.

В. 95. Бурута Михайло, Петрик Филип, Корінчак Юрко, Бурута Юрко, Чорній Іван, Чорній Павло, Данило Петро, Меч Федько, Павлюкович Станислав, Бойко Стефан, Басюк Луць, Басюк Стефан, Дибая Петро, Гіль Николай, Гурин Тимко, Крупський Александер, Мельник Николай, Ратушний Василь, Шишка Василь.

Братство св. Василія в Експорт, Па.

В. 101. Криванич Андрій, Клованич Іван, Шишола Теодор, Звір Франко, Чупа Василь, Чупа Михайло, Краснянин Павло, Лупія Михайло, Млавець Юрко, Мачерзак Семен, Мапсяка Савка, Радевич Роман, Тимашко Теодор, Бабич Теодор, Миго Олекса, Плечій Теодор, Володшин Олекса, Зіллер Іван, Якимців Стефан, Буківевич Григорій, Адамов Константин.

Товариство ім. Івана Франка в Місоролі, Віс.

В. 103. Адамчук Михайло, Брезвей Гнат, Білик Зофія, Зрайчук Петро, Ворачок Василь, Бокало Стефан, Бересовець Іван, Хлопецький Онуфрій, Хлопецький Михайло, Фарійон Антін, Гіль Іван, Терусь Стах, Фасек Іван, Яремчук Василь, Яремчук Іван, Магеровський Іван, Магас Павько, Пелевський Михайло, Напушка Павло, Сагая Василь, Шкварок Ілія, Боднар Іван, Борецький Йосиф, Глушко Стефан, Ковтун Марія.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Гемуляк Григорій.
В. 12. Зарембa Катерина.
В. 19. Семанюк Николай.
В. 21. Кавала Михайло.
В. 33. Гринь Марія.
В. 36. Романів Татіяна.
В. 38. Шиґляр Петро.
В. 42. Кудлик Семен.
В. 47. Яворський Николай.
В. 49. Даниляйчук Николай, Кушнірик Ілія, Козоріз Іван.
В. 50. Була Параня.
В. 56. Марко Стах, Шелева Дмитро.
В. 62. Зоряло Олена.
В. 70. Малиновський Іван.
В. 72. Москалюк Мойсей, Кедб Казимир, Ласкось Йосиф.
В. 74. Пасечка Григорій.
В. 76. Бортнік Михайло.
В. 78. Бордун Семен, Кінцьо Теодор.
В. 87. Трояновський Николай.
В. 89. Худик Михайло, Грабовський Василь.
В. 93. Хомка Анна.
В. 112. Заграновська Петруня.
В. 113. Рось Василь.
В. 123. Николишак Тимко.
В. 128. Гарло Антін.
В. 132. Печар Дмитро.
В. 133. Пащак Николай.
В. 135. Мушинський Василь, Ковалік Тома.
В. 142. Закорчений Григорій, Качираль Володимир, Савончук Михайло. Зелінський Станислав.
В. 147. Хабяк Дмитро.
В. 149. Тавриццук Онуфрій, Концевич Павло.
В. 151. Велійка Марія, Крайник Теодора.
В. 155. Мельник Андрій, Петрів Іван.
В. 160. Міса Володислав, Грабар Теодор, Шустак Йосиф, Сьміловський Антін.
В. 180. Стасів Стефан.
В. 203. Даньків Теодозія.
В. 217. Бандура Теодор.
В. 218. Стех Анна.
В. 221. Маркович Анастазія.
В. 228. Пінкасевич Єва, Худинця Марія.
В. 229. Гамлій Іван.
В. 230. Теслицька Текля, Гармич Іван, Шиманський, Константин.
В. 233. Гумеяк Розалія, Павлюк Михайло, Квасник Каролина, Крицун Йосиф, Мартинець Йосифа.
В. 235. Кухарук Андрій, Кондратюк Олекса.
В. 237. Верещак Стефан.
В. 239. Косар Андрій.
В. 248. Кирилів Петро, Федоришин Николай, Гаврилюк Олекса.
В. 295. Будзак Стефан, Цар Петро.
В. 308. Шаланій Марія.
В. 320. Малько Николай, Пирожук Іван, Лурдела Ант.
В. 322. Клим Амброзій.
В. 336. Стадник Йосиф, Добромільський Іван.
В. 349. Маленький Марія.
В. 351. Галькович Іван, Кутянська Марія, Кутянський Николай, Степяк Іван.
В. 369. о. Кульматицький Денис, Березяк Ілія.
В. 370. Концевич Іван.
В. 379. Сачавська Палагна, Польовий Михайло, Гошко Павло, Сачавський Петро.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Беднарчик Павло, Герпек Іван, Константинський Іван, Лесяк Григорій, Матвяк Павло, Піта Василь, Товт Іван, Заканич Гнат.
В. 24. Боришкевич Семен.
В. 59. Пилипенко Данило.
В. 72. Панас Іван.
В. 73. Кіналь Петро.
В. 75. Ярем Василь.
В. 84. Щурко Іван.
В. 89. Кочманюк Кирило, Кочманюк Ірина, Корнійчук Прокіп, Широнтак Стефан.
В. 99. Маляк Теодор.
В. 102 Кушнір Теодор.
В. 104. Нахуцький Бронислав, Нахуцький Павло.
В. 124. Косль Йосиф.
В. 138. Кріль Пилип.
В. 142. Сонтис Йосиф, Колан Прокіп.
В. 151. Семенишин Марія.
В. 160. Горинь Параньна.
В. 170. Задярко Тимко.
В. 198. Баранин Александер.
В. 213. Пастущак Теодор, Жеборовський Вацлав.
В. 217. Чернець Володимир, Балюк Семко, Білик Михайло, Череватий Никола, Гон Василь, Гнатків Іван, Качмарик Василь, Данилів Михайло.
В. 221. Богачик Казимир, Пасланський Дмитро, Лисота Йосиф.
В. 223. Коцолівський Михайло.
В. 229. Буч Федор, Цурий Стефан, Гурський Станислав, Маркович Гаврило, Маркович Йосиф, Зацьковський Адам.
В. 230. Задольний Василь.
В. 244. Бендза Михайло.
В. 247. Кобрин Теодор.
В. 270. Борик Андрій.
В. 274. Кіхтан Луць мол.
В. 305. Філовяк Юрко, Галас Іван, Гряділь Ілько, Гряділь Петро, Гряділь Федор, Крівканич Михайло мол., Кучеравка Юрій.
В. 324. Свирбивус Андрій, Свиробвус Зофія.
В. 330. Пшивичняк Тимко.
В. 334. Мойсей Тома.
В. 350. Лісова Параня.
В. 357. Сокальчук Йосиф.
В. 360. Місько Гринько.
В. 363. Дерепяк Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (КАРТАМИ) ЛИСТАМИ.

В. 9. Кудляк Антоній.
В. 10. Гульовський Юрко.
В. 21. Мацькевич Василь.
В. 37. Ставнича Текля.
В. 46. Лотоцький Володимир, Наврицький Стефан.
В. 47. Лагдан Кость.
В. 59. Мазур Николай.
В. 94. Іваськевич Іван, Залєцький Николай, Целяк Іван, Микула Петро, Красїнький Ант., Гривнак Параньна.
В. 100. Цебик Андрій, Щерба Іван.
В. 102. Шкрий Стефан.
В. 106. Данків Гаврило.
В. 112. Сенчина Йоанна, Гбур Марія.
В. 133. Зубик Юрій.
В. 160. Атаманів Іван.
В. 170. Баранин Александер.
В. 218. Готра Стефан.
В. 229. Лаврів Олекса.
В. 254. Клим Андрій.
В. 320. Семенків Петро, Шандровський Александер.
В. 344. Приступа Іван.
В. 367. Солдат Михайло.
В. 369. Новацький Стефан.
В. 396. Дерепюк Андрій.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 4. Дак Григорій, Гручковський Іван, Хлюбовський Йосиф, Жук Григорій.
В. 5. Ядлович Матій, Шевчук Роман с. П., Шевчук Евдоха.
В. 7. Кот Іван, Придка Іван.
В. 8. Попадюк Дмитро, Фанок Йосиф.
В. 14. Додок Настя, Додок Ізидор, Фочук Параска, Шутак Теодозія.
В. 19. Буртик Василь, Буртик Йосиф Сем.
В. 20. Клинчук Марія.
В. 21. Цикалинський Николай.
В. 23. Гульовський Василь.
В. 28. Кідак Іван.
В. 30. Петріа Настя.
В. 40. Лупів Олекса, Николайків Михайло.
В. 45. Коваль Павло, Кучма Петро.
В. 47. Сивий Филип, Мачита Теодор.
В. 48. Канюк Николай.
В. 49. Волянський Дмитро, Повороздик Володимир.
В. 51. Доршва Тома.
В. 52. Ярош Дмитро, Журавель Іван.
В. 58. Сатищур Николай.
В. 63. Сенів Михайло.
В. 68. Сапіта Павло, Татарин Павло, Сапіта Текля, Татарин Анела.
В. 69. Глива Наталія.
В. 72. Кос Николай.
В. 73. Сиґур Максим.
В. 76. Табака Василь.
В. 77. Собусь Тома.
В. 78. Кіт Андрій.
В. 80. Бойко Гаврило, Довган Василь, Кобіта Йосиф, Савка Микита.
В. 83. Марич Іван, Підгайний Николай, Лисович Григорій, Милеський Филип.
В. 84. Швець Стефан.
В. 89. Ковалюк Мирон.
В. 93. Давидів Юліян.
В. 97. Кружинський Іван, Матвіїшин Андрій.
В. 100. Габла Зуза, Клиса Юстина.
В. 109. Тарас Степан.
В. 113. Напованець Йосиф.
В. 133. Скаськів Михайло.
В. 137. Бордун Павло, Соджак Михайло.
В. 146. Гева Іван.
В. 147. Мапдзиняк Андрій, Мандзиняк Іван, Мочарат Тимко.
В. 149. Маряняк Николай.
В. 155. Пероговський Іван, Білецький Іван, Шило Петро, Шило Василь.
В. 160. Ладька Николай, Могила Марія, Осінчук Гаврило, Щпак Явдоха, Вишивана Каська.
В. 170. Вирста Ілько, Черевко Дмитро, Домбровська Евгенія.
В. 173. Бушанич Марія.
В. 175. Бандуряк Теодор, Брилінський Михайло Пребільський Андрій.
В. 217. Антошків Никола, Бурка Карпо, Сверида Павло, Сверида Теодор, Стрілець Іван.
В. 221. Волковецький Михайло, Вітковська Марія.
В. 224. Сулим Михайло.
В. 225. Мартинів Грипь, Гук Михайло, Климишин Ів.
В. 229. Федюк Юрко, Гнатюк Петро, Крук Михайло, Шевич Михайло, Небесний Семен, Поточняк Іван, Пухляк Іван, Славський Антін, Савкулич Григорій, Сохрий Гриць.
В. 239. Голубенний Олекса.
В. 240. Павлюк Олена.
В. 247. Шатинський Николай, Шатинський Михайло.
В. 250. Пацканик Анна.
В. 251. Гриб Пантелеймон, Сурмон Николай.
В. 270. Лечевич Володимир.
В. 288. Карпевич Лука мол.
В. 301. Василевський Николай.
В. 316. Бодак Іван.
В. 317. Дидик Михайло, Підкамінна Анна.
В. 321. Чапайдало Катерина, Фірко Ілія, Рудницька Павлина.
В. 324. Лівіцький Іван.
В. 330. Дармотя Володимир.
В. 336. Кеваль Прокоп (Прокіп).
В. 339. Тапцєнь Іван.
В. 355. Солонничий Дмитро.
В. 363. Піскальний Теодор.
В. 364. Юрочко Григорій.
В. 367. Дуда Николай.
В. 379. Каліцун Михайло.
В. 388. Кіндратів Семен, Бунь Дмитро, Дощак Тетяна Кіндр, Коваляк Йосиф, Савіцький Григорій, Совинський Іван, Косик Василь.
В. 400. Винар Гаврил.
В. 401. Рогач Дмитро.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ.

В. 26. Мацькевич Василь.
В. 39. Кудляк Антоній.
В. 55. Гумніцький Михайло.
В. 61. Мирдак Петро.
В. 63. Тепляк Іван.
В. 64. Зубик Юрій.
В. 98. Лаврів Олекса.
В. 102. Герич Іван, Сенчина Йоанна, Гбур Марія.
В. 117. Добущак Василь.
В. 142. Атаманів Іван.
В. 146. Микула Петро, Целяк Іван, Іваськевич Іван, Гривнак Параньна, Козак Іван, Козак Александер, Красїнський Антін, Залєський Николай.
В. 160. Ставнича Текля, Шпак Анна.
В. 198. Баранин Александер.
В. 223. Мазур Николай.
В. 248. Кобилянський Йосиф.
В. 250. Лагдан Кость.
В. 251. Гаврилюк Олекса.
В. 316. Ільків Олекса.
В. 317. Данилюк Онуфрій, Стефінка Теодор.
В. 323. Блащишин Антін, Дідух Петро.
В. 355. Білецький Юрко.
В. 360. Помірко Андрій.
В. 363. Дерепюк Андрій.
В. 371. Олексів Дмитро.

Від. 395 розвязаний.

В. 395. Булій Дмитро, Булій Марія, Борик Андрій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 10. Ціркот Федор.
В. 12. Лусік Маріянна.
В. 246. Андрець Михайло.
В. 292. Убогий Дмитро.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю січни 1917 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	9.380
В місяцю лютім 1917 р. принято нових членів до Українського Народного Союза	169
В місяцю лютім 1917 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	70
В місяцю лютім 1917 р. принято з переступними листа з других відділів до У. Н. Союза	32
В місяцю лютім 1917 р. перейшло з нищих кляс посмертного	7
Разом	9.619
В місяцю лютім 1917 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок чи иньших причин	135
В місяцю лютім 1917 р. виключено за неплаченє місячних вкладок чи иньших причин	7
В місяцю лютім 1917 р. взяло переступні карти	39
В місяцю лютім 1917 р. перейшло до вищих кляс посмертного	7
В місяцю лютім 1917 р. померло	4
Разом	192
З кінцем лютого 1917 Український Народний Союз числив членів після ріжних кляс	9.457
З кінцем лютого 1917 Український Народний Союз числив дітий членів У. Н. Союза	1.697
Разом	11.154

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса A $250	395
Кляса AA $500	4.092
Кляса B $750	119
Кляса C $1000	4.815
Кляса BB $1500	33
Кляса CC $2000	3
Дітий членів У. Н. Союза	1.697
Разом	11.154

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.,
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

М. КУХАРСЬКИЙ.

МИ ПОТРАФИМ РОЗКУВАТИ МОСКОВСЬКІ КАЙДАНИ

—0—

Віють вітри, віють буйні
У горах Карпатах;
Ідуть Стрільці Січовики,
Щоб прогнати ката.

Щоб боротьбу із ним звести
За люті руїни,
Щоби долю поліпшити
Неньки України.

Щоби ярма поломити,
Порвати кайдани,
Щоб на земли вільнии були
Вільними панами.

А чи впадуть, чи повернуть —
Вони не зважають;
Вони Неньці Україні
Славу здобувають.

„Хоч ми Стрільці Січовики
Поляжемо в бою,
То для Неньки України
Здобудемо волю.

„Ми будемо боронитись
І в найбільшій нужді,
А не дамо загинути
Україні в службі.

„Бо ми сини Запорожа,
Ми звемось Стрільцями.
Ми потрафим розкувати
Московські кайдани".

Ідуть Стрільці Січовики
З Карпат аж до Львова;
Заплакав цар і цариця —
Нещасная доля.

„Рускій городъ Львовъ" — вони так
Львів попазивали,
Але Стрільці Січовики
Инакше сказали:

„Ні, проклятий царю русскій,
Львів наша столиця,
Не буде в нім панувати
Російська цариця".

„Да, втекаймо ми зо Львова,
Скарєй паступаймо,
І кацапоф не лішаймо,
Только забєраймо.

„Оні скоро рубльов взялі,
За ніх работалі,
Щоб Львов — город украінскій
В руки нам оддалі".

Але хлопці українські
Кровцю проливають
Львів відбили, ще й в Києві
Бути гадку мають.

Рочестер, Н. П., 15. лютого 1917.

Антін Чехов.

З ДНЕВНИКА ЗАСТУПНИКА БУХГАЛЬТЕРА.

—0—

1863 р. 11. мая. Наш шістьдесятьлітний бухгальтер Глоткін пив молоко з коняком на кашель і з тої причини попав в delirium tremens. Лікарі зі звичайною у них певностию себе утримують, що завтра умре. Нарешті я таки буду бухгальтером! Се місце вже давно мені обіцяне.

Секретар Клєщов буде мати судове слідство за побите когось із сторін, що назвав був його бюрократом. Се, очевидно, рішено.

Заживав декок на жолудковий катар.

1865 р. 3. серпня. Бухгальтер Глоткін знов заслаб на груди. Зачав кашляти і пє молоко з коняком. Як що він умре, то місце лишить ся мені. Живлю надію, але слабу, бо delirium tremens не все смертельне!

Клєщов видер від вірменина вексель і подер. Можливо, справа дійде до суду.

Одна бабуся (Гурієвна) вчера говорила, що у мене не жолудковий катар, а скритий геморой. Се дуже можливо!

1867 р. 30. червня. Пишуть, що в Арабії холєра. Можливо, що прийде й до Росії і тоді опорожнить ся богато місць. Може бути, що старий Глоткін умре і я дістану місце бухгальтера. І жиє чоловік! Я думаю, що жити так довго, то навіть не похвально.

Щоби то зажити на катар? Чи не взяти би цитварового насіня?

1870 р. 2. січня. На подвірю у Глоткіна цілу ніч вив пес. Моя кухарка Пелагея, каже, що се певний знак, і ми до другої години в ночи говорили про се, як я ставши бухгальтером справляю собі шопове футро і шляфрок. І ще й оженю ся. Розумієть ся не з дівчиною, бо се невідповідне до моїх літ, а з вдовицею.

Вчера вивели Клєщова з клюбу за те, що він розповідав на голос соромицьку анекдоту і висьмівав ся з патріотизму члена торговельної депутації Понюхова. Сей, як зачуваю, подав до суду.

Хочу піти зі своїм катаром до доктора Боткіна. Кажуть, що він добре лічить...

1878 р. 4. червня. Пишуть, що у Ветлянці чума. Люди так і валять ся, пишуть. Глоткін не з тої нагоди перчену. Як що прийде чума, то вже напевно я буду бухгальтером.

1883 р. 4. червня. Глоткін умирає. Я був у нього і з плачем просив пробаченя за те, що чекав нетерпеливо його смерти. Він зі слезами пробачив великодушно і порадив мені пити на катар жолудеву каву.

А Клєщов знов мало що не опинив ся під судом: заставив у жида випожичений фортепян. І не уважаючи на те все має вже Станіслава*) і рангу колєжеського ассесора.**) Дивно, що діє ся на сім сьвіті.

2 золотники имбіру, $1\frac{1}{2}$ зол. калчану, 1 зол. острої горілки, 5 зол. „семибратної крови"; все змішавши наляти літром горілки й заживати натще на катар по чарці.

Того самого року. 7. червня. Вчера ховали Глоткіна. На жаль! Не в пожиток мені смерть сього старого. Снить ся мені по ночах в білій плахті й киває пальцем. І, о горе, горе мені проклятому: не я бухгальтер, а Чаліков. Місце се дістав не я, а молодий чоловік, що мав протекцію тітки ґенераловоі. Пропали всі мої надії!

1886 р. 10. червня. Чалікова жінка утікла. Тужить він бідний. Можливо, що з горя руки на себе наложить. Як що наложить, то я — бухгальтером. Про се вже говорять. Значить, надія ще не страчена, можна жити, та й до шопового футра вже недалеко. А що дотичить женячки, то я не від того. Чомуб не оженитись, коли трафить ся добра нагода, тільки треба з кимось порадити ся; се важний крок. Клєщов заміняв кальоші з тайним совітником Лірмансом. Скандал! Швайцар порадив на катар уживати сальмяку. Спробую.

*) Ордер. **) По нашому VIII. ранга.